

som det dog har været nødt til at angribe. Det foreslås, at statens pligter med hensyn til de heromhandlede personer fastslås i denne lov, men at den nærmere udformning af denne forsorg overlades til socialministerens afgørelse.

Til § 20.

For tunghøre og døvblevne er oplæring i mundaflæsning — evnen til af mundbevægelserne at aflæse et andet menneskes tale — af den største værdi såvel for den pågældendes stilling i erhvervslivet som for hans stilling i samfunds- og familielivet.

I medfør af bestemmelsen i forsorgslovens § 261 påhviler det de sociale udvalg i trangstilfælde efter lægeerklæring at drage omsorg for og at afholde udgifterne ved en døvs persons deltagelse i et kursus for mundaflæsning ved et af statens døveinstitutter, for så vidt instituttet anser en sådan undervisning for formålstjenlig.

Undervisningen i mundaflæsning har hidtil fundet sted enten ved Dansk Tunghøreforenings aflæseskole i København, ved Statens Aflæsekursus i Fredericia eller ved lokale aftenkurser rundt om i provinsen.

Undervisningen ved aflæseskolen i København har, bortset fra et mindre indskrivningsbebyr, været gratis. Udgifterne ved kursets drift er i de senere år fuldtud dækket gennem statstilskud, jfr. herved at der for finansåret 1947—48 under konto § 15. A. VI. C. VII. 6 p. hertil er bevilget et beløb af 39 700 kr. Undervisningen ved Statens Aflæsekursus i Fredericia, der særligt er beregnet for de tilfælde, hvor tunghørheden medfører erhvervsmæssige eller psykiske vanskeligheder, er i det omfang, den pågældende ikke selv har kunnet afholde udgifterne herved, enten betalt af det sociale udvalg eller, når oplæring i mundaflæsning er af erhvervsmæssig betydning, af invalideforsikringsfonden. Tilskud til undervisningen ved aftenkurserne i provinsen er ydet efter de for de kommunale aftenskoler gældende regler.

Det er en afgørende svaghed ved denne ordning, at der ikke findes en egentlig ledelse. De enkelte kurser arbejder uafhængigt af hinanden, og der føres ikke noget sagkyndigt tilsyn med undervisningen. Det er derfor stærkt påkrævet, at der bringes system og ensartethed i undervisningen i mundaflæsning, og at hele dette spørgsmål henlægges under et organ, der direkte får tildelt denne opgave såvel som ansvaret for dens løsning. Undervisningen i mundaflæsning er yderligere svækket derved, at der findes flere tilskudsordninger, der administreres af to ministerier. Hertil kommer, at det for de lokale kursers vedkommende ofte er vanskeligt at få den for opnåelsen af statstilskud fornødne tilslutning af mindst 10 elever, jfr. bemærkningerne til § 16, stk. 3. Det foreslås derfor at overdrage socialministeriet ansvaret for, at den fornødne undervisning i mundaflæsning etableres.

Hvorledes undervisningen nærmere skal organiseres, har man ment at måtte overlade til socialministeren. Man skal blot i denne henseende pege på, at det, når mundaflæsningen nu overgår til at blive en selvstændig statsopgave med sin særlige ledelse, jfr. § 21, vil være rigtigst, at Statens Aflæsekursus i Fredericia udskilles fra døveskolen og bliver en selvstændig institution med egen leder, samt at staten, der nu som nævnt betaler hele udgiften ved driften af aflæseskolen i København, også overtager ledelsen af denne skole.

Til § 21.

Som foran til § 20 anført, er det en afgørende ulempe ved den nuværende organisation af undervisningen i mundaflæsning, at der ikke findes en egentlig ledelse. Det foreslås derfor, at der oprettes en centralledelse for denne undervisning med en af socialministeren udpeget formand. Da invalideforsikringsfonden i udstrakt grad har og fremdeles vil komme til at yde hjælp til betaling af denne undervisning, findes det rigtigst, at der i centralledelsen sidder en repræsentant for invalideforsikringsretten.